

پژوهشکده شورای نگهبان

اظهار نظر مجمع مشورتی حقوقی

در خصوص:

لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور

(تبصره «۱۶» الی آخر)

کد گزارش: ۹۳۱۲۰۱۳

تاریخ انتشار: ۱۳۹۳/۱۲/۱۳

پژوهشکده شورای نگهبان

شناسنامه گزارش

موضوع: اظهارنظر مجمع مشورتی حقوقی در
خصوص

**لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور
(تبصره «۱۶» الی آخر)**

تهیه کننده: پژوهشکده شورای نگهبان

شماره گزارش: ۹۳۱۲۰۱۳

تاریخ تنظیم: ۱۳۹۳/۱۲/۱۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور (تبصره «۱۶» الی آخر)

تبصره «۱۶»

بند «ه»- مغایرت با اصول ۵۲ و ۱۵۷

۱- صدر این حکم واجد ماهیت غیربودجه ای بوده و مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی است. مستند آنکه هم اکنون نظیر همین بند در ماده (۲۲) «قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)»^(۱) وجود دارد و لذا لزومی به ذکر چنین حکم غیربودجه‌ای در اینجا نیست.

۲- مسئله دیگری که در خصوص این بند وجود دارد این است که تصویب آئین‌نامه مذکور در ذیل این بند به پیشنهاد وزیر دادگستری توسط هیأت وزیران به دلیل اینکه سازمان زندانها زیرمجموعه قوه قضائیه بوده و به موجب اصل ۱۵۷ قانون اساسی انجام مسئولیت‌های قوه قضائیه بر عهده رئیس قوه قضائیه

۱. ماده ۲۲- به سازمان زندانها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور اجازه داده می‌شود، زندانیانی که به مرخصی اعزام می‌شوند یا در زندان‌های باز، مؤسسات صنعتی، کشاورزی و خدماتی اشتغال دارند و محکومان واجد شرایط را تحت نظارت و مراقبت الکترونیکی قرار دهد. برخورداری زندانیان از امتیاز مذکور و نیز صدور حکم نظارت و مراقبت الکترونیکی علاوه بر سپردن تأمین‌های مندرج در قانون آیین دادرسی کیفری منوط به تودیع وثیقه بابت تجهیزات مربوط است. خسارات احتمالی وارده به تجهیزات مذکور از ناحیه استفاده‌کنندگان از محل ودیعه‌های مأخوذه تأمین می‌شود. تعرفه استفاده از تجهیزات مذکور هر سال توسط هیأت‌وزیران تعیین و توسط سازمان مذکور از استفاده‌کننده اخذ و به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌گردد.

است، مغایر این اصل از قانون اساسی می‌باشد.

در این خصوص شورای محترم نگهبان در اظهار نظر خود در خصوص «طرح الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)» چنین حکمی را مورد ایراد قرار داده بود و بیان نموده بود «... اطلاق تصویب آئین‌نامه توسط هیأت دولت نسبت به امور قضائی مغایر اصل ۱۵۷ قانون اساسی است». مجلس نیز جهت رفع این ایراد، این بخش از حکم ماده مورد ایراد شورا را حذف نمود. حال مجلس مجدداً حکم مورد ایراد شورا را در این جا ذکر کرده است.

تبصره «۱۸»

بند (ز) - مغایرت با اصول ۵۲، ۴۰، ۴۷ و بند «۳» اصل ۴۳

۱- این بند به دلیل ماهیت غیربودجه‌ای آن مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی است. لازم به ذکر است که نظیر این حکم در ماده الحاقی (۱۸) لایحه رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور^(۱) ذکر شده است.

۱. ماده الحاقی ۱۸- کلیه دستگاه‌های موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۵) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ و دارندگان ردیف در قوانین بودجه سنواتی مکلفند: الف- در صورت درخواست متقاضی بخش خصوصی و تعاونی وجه مورد مطالبه در قبال فروش محصول یا ارائه خدمت یا صدور مجوز یا پروانه بیش از یک میلیارد ریال از سرمایه‌گذاران، تولیدکنندگان و صادرکنندگان، واردکنندگان و پیمانکاران ایرانی را طبق آیین‌نامه‌ای که با پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی، صنعت، معدن و تجارت و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور حداکثر دو ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب هیأت‌وزیران می‌رسد به صورت نقد و یا اقساطی و یا مجزا یک‌جا وصول نماید.

ب- در صورت درخواست برای پرداخت اقساطی یا مدت‌دار یک‌جا، به دستگاه‌های مذکور اجازه داده می‌شود به غیر از موارد مربوط به درآمدهای عمومی و سایر مواد که طبق قوانین مربوط وصول می‌نمایند برای مدت بیش از سه ماه، معادل نرخ سود تسهیلات بانکی برای مدت اقساط یا پرداخت یک‌جا به مبلغ نقدی مورد مطالبه اضافه نمایند.

۲- همچنین به موجب صدر این بند علاوه بر دستگاه‌های اجرایی «دارندگان ردیف در این قانون» نیز مشمول حکم مذکور در این بند مبنی بر تکلیف به وصول وجوه مورد مطالبه به صورت نسبی می‌گردند. در این رابطه با توجه به اینکه اطلاق عنوان «دارندگان ردیف در قوانین بودجه سنواتی» شامل مؤسسات و اشخاص حقوقی خصوصی نیز، که در قانون بودجه دارای ردیف می‌باشند، می‌گردد و بر اساس این بند مکلف می‌شوند مطالبات خود را به صورت نسبی وصول کنند، حکم مزبور منجر به اضرار به حقوق اشخاص و همچنین نقض مالکیت خصوصی افراد می‌گردد و لذا مغایر اصول ۴۰، ۴۷ و بند «۳» اصل ۴۳ قانون اساسی است.^(۱)

تبصره «۱۹»

بند «ج»- مغایرت با اصل ۵۲ و ابهام

۱- حکم این بند به دلیل داشتن ماهیت غیربودجه ای مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی است. مستند این مسئله ذکر نظیر این حکم در «طرح الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)»^(۲) می‌باشد که شورای نگهبان

۱. در لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور، جدولی با عنوان «برآورد اعتبارات **ردیف‌های** متفرقه در سال ۱۳۹۴» (جدول شماره ۹) ذکر گردیده که شرح تفصیلی آن در جداولی مجزا بیان می‌شود. بر همین اساس جدول شماره ۱۷) با عنوان «کمک به اشخاص حقوقی غیردولتی موضوع جزء «۳» **ردیف ۵۴۰۰۰۰** جدول شماره ۹) تنظیم شده است که در آن نام نهادهای خصوصی متعددی از جمله دانشگاه امام صادق^(ع)، بیمارستان سپیر، دانشگاه غیردولتی - غیرانتفاعی عدالت، شهرک مهدیه، و ... مشاهده می‌گردد. بنابراین بخش‌هایی که در قوانین بودجه به این نهادها اختصاص یافته است، به عنوان «ردیف» در قانون بودجه ذکر می‌گردد. در نتیجه این قبیل نهادها و اشخاص ذیل عنوان «دارندگان ردیف در قوانین بودجه سنواتی» به حساب آمده و مشمول حکم مذکور در بند «الف» این ماده می‌گردند.

۲. ماده ۲۵- ...

باتوجه به اینکه این امر از جهت اصل سالانه بودن بودجه و تهیه آن توسط دولت واجد ایراد بود مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی دانست و همچنین به دلیل اینکه براساس ذیل حکم مذکور تهیه دستورالعمل حسابداری مربوط به منظور نگهداری حساب‌ها در اجرای ماده (۱۲۸) قانون محاسبات عمومی کشور را علاوه بر وزارت امور اقتصادی و دارایی به عهده دیوان محاسبات کشور گذاشته بود مغایر اصل ۵۵ قانون اساسی دانست. نهایتاً مجلس جهت رفع این ایرادات فراز دوم ماده (۲۵) طرح مزبور را بدین صورت اصلاح نمود: «مانده وجوه مصرف نشده اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای آن دسته از طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی که عملیات اجرایی آن پایان نیافته، در پایان هر سال مالی پس از واریز به خزانه می‌تواند با درج در بودجه سالهای بعد منتقل شود تا به مصرف همان طرح و پروژه برسد» بنابراین حکم مزبور هم اکنون وجود دارد و لزومی به ذکر مجدد آن در اینجا نیست.

۲- مسئله‌ی دیگری که در خصوص این بند وجود دارد این است که مطابق ماده مذکور در «طرح الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)»، تهیه دستورالعمل حسابداری موضوع این ماده به عهده دیوان محاسبات کشور به همراه وزارت امور اقتصادی و دارایی نهاده شده بود که این

→

مانده وجوه مصرف‌نشده اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای آن دسته از طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی که عملیات اجرایی آن پایان نیافته تا زمان اتمام طرح یا پروژه به سال مالی بعد منتقل می‌گردد تا به مصرف همان طرح و پروژه برسد. دستگاه‌های اجرائی مکلفند طرح‌ها و پروژه‌های مذکور را مطابق با برنامه زمان‌بندی اولیه به اتمام برسانند. دستورالعمل حسابداری مربوط به منظور نگهداری حساب‌ها در اجرای ماده (۱۲۸) قانون محاسبات کشور توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و دیوان محاسبات کشور تهیه می‌گردد.

امر از جهت عدم صلاحیت دیوان محاسبات از سوی شورا مغایر اصل ۵۵ قانون اساسی شناخته شد و مجلس نیز حکم مزبور را حذف نمود. حال مجلس در این بند از مصوبه خود با محول نمودن دستورالعمل حسابداری موضوع این بند براساس ماده (۱۲۸) قانون محاسبات عمومی کشور مجدداً دیوان محاسبات را در تهیه این دستورالعمل به نحوی که دارای نقش تعیین کننده باشد، دخیل نموده است. چرا که بر اساس ماده (۱۲۸) قانون محاسبات عمومی کشور موارد موضوع این ماده با موافقت وزارت دارایی و تأیید دیوان محاسبات کشور تعیین می‌شود. براین اساس مجدداً دیوان محاسبات کشور در تهیه دستورالعمل موضوع این بند دخیل خواهد شد. لذا حکم ذیل این بند مبنی بر تهیه دستورالعمل حسابداری موضوع این بند در اجرای ماده (۱۲۸) قانون دیوان محاسبات از جهت دخالت تعیین کننده دیوان محاسبات در تهیه دستورالعمل مزبور واجد ابهام است.

بند «ط» - مغایرت با اصل ۵۲

حکم این بند به دلیل داشتن ماهیت غیربودجه ای مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی است.

بند «ل» - مغایرت با اصل ۵۲

حکم فراز اول و دوم این بند به دلیل داشتن ماهیت غیربودجه ای مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی است و هیچگونه ارتباطی با دخل و خرج کشور ندارد. لازم به ذکر است که احکام فرازهای سه گانه این بند ارتباطی با یکدیگر ندارند.

بند «م» - مغایرت با اصل ۵۲

حکم این بند ارتباطی با دخل و خرج کشور نداشته و به دلیل داشتن ماهیت

غیربودجه‌ای مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی است.

بند الحاقی - تذکر

باتوجه به اینکه عبارت «اختصاص می‌یابد» در ذیل فراز اول ذکر شده است، عبارت «اختصاص یابد» در آخر بند اضافه می‌باشد.

تبصره «۲۱»-

بند «د»- ابهام

با توجه به اینکه سال ۱۳۹۳ در حال اتمام می‌باشد و مصوبه مجلس در سال ۱۳۹۴ اجرایی خواهد شد مشخص نیست منظور از ذکر واریز منابع حاصل از افزایش قیمت برق و آب در سال ۱۳۹۳ به همراه سال ۱۳۹۴ به حساب موضوع این بند چیست. چراکه اگر از محل افزایش قیمت برق و آب در سال ۱۳۹۳ درآمدی حاصل شده باشد، علی‌الاصول در همین سال مصرف شده است، در غیر این صورت حکم مزبور از جهت مغایرت با سالانه بودن بودجه محل تأمل است.

بند «ز»- ابهام

مطابق این بند دولت موظف به حذف یارانه خانوارهای پردرآمد شده است. باتوجه به اینکه این امر منجر به عدم شمول برخی حقوق برای افراد می‌شود و با حقوق افراد در ارتباط است، نیازمند ضوابط و چارچوب مشخصی می‌باشد. لذا به دلیل اینکه اصطلاح «پردرآمد» به خودی خود نمی‌تواند چارچوب مشخصی را ارائه دهد، این حکم از جهت مشخص نبودن دامنه آن واجد ابهام است.

تبصره الحاقی «۷» - ابهام و تذکر

- ۱- عبارت «شرکت ملی نفت» در سطر ابتدایی این بند، با توجه به ایراد معمول شورا در این زمینه، ابهام دارد.
- ۲- کلمه «ردیف‌های» با توجه به آنکه ذیل آن تنها یک ردیف درج گردیده است، باید به «ردیف» اصلاح گردد.

تبصره الحاقی «۱۰» - مغایرت بند «۱» اصل ۱۱۰

بر اساس بند «۲-۲۲» سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، ارایه تسهیلات از منابع صندوق توسعه ملی صرفاً باید به بخش‌های خصوصی، تعاونی و عمومی غیردولتی با هدف تولید و توسعه سرمایه‌گذاری در داخل و خارج کشور با در نظر گرفتن شرایط رقابتی و بازدهی مناسب اقتصادی باشد. بنابراین اختصاص مبلغ مذکور در این تبصره از منابع صندوق توسعه ملی به نیروهای مسلح - در صورت عدم وجود مجوز خاص از سوی مقام معظم رهبری - مغایر سیاست‌های مذکور بوده و به تبع آن مغایر بند «۱» اصل ۱۱۰ قانون اساسی است.

تبصره الحاقی «۱۳» - مغایرت اصل ۵۲

مفاد این تبصره ماهیت بودجه‌ای نداشته و مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی است. مضاف بر اینکه این قبیل موارد بدون لزوم درج در قانون بودجه در حال حاضر در نظام بانکی کشور مجری است.

تبصره الحاقی «۱۵» - مغایرت بندهای «۲» و «۱۰» اصل ۳ و اصل ۱۷۵

بر اساس بند «۲» اصل سوم قانون اساسی، «بالا بردن سطح آگاهی‌های

عمومی در همه زمینه‌ها با استفاده صحیح از مطبوعات و رسانه‌های گروهی» از جمله وظایف دولت جمهوری اسلامی (به معنای عام آن) می‌باشد. همچنین بر اساس صدر اصل ۱۷۵ قانون اساسی، تأمین آزادی بیان و نشر افکار در زمره وظایف صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران شمرده شده است. لذا دریافت وجه در برابر «فرهنگ‌سازی و آگاهی‌بخشی و اطلاع‌رسانی نسبت به تولید و پخش برنامه‌ها و پوشش اخبار فعالیت‌های» دستگاه‌های اجرایی به طور مطلق، با توجه به اینکه مواردی که جزء وظایف ذاتی صدا و سیما می‌باشد را نیز در بر می‌گیرد مغایر بند «۲» اصل ۳ و اصل ۱۷۵ قانون اساسی است.

از سوی دیگر حکم این بند منجر به اختصاص بیشتر برنامه‌های صدا و سیما در جهت پوشش اخبار و فعالیت‌های دستگاه‌هایی می‌شود که سهم بیشتری از بودجه عمومی در اختیار دارند. در حالی که لزوماً دارا بودن سهم بیشتر از بودجه عمومی، به معنای اهمیت بیشتر فعالیت‌ها نسبت به سایر بخش‌ها و دستگاه‌ها نیست. بنابراین این تبصره از این جهت نیز، مغایر بند «۱۰» اصل ۳ قانون اساسی است.

تبصره الحاقی «۱۶» - مغایرت بند «۱» اصل ۱۱۰

در ذیل این تبصره، به دولت اجازه داده شده است جهت جبران عدم تحقق منابع این تبصره، از محل جدول شماره ۱۸ قانون بودجه استفاده کند. عنوان این جدول، «توزیع اعتبارات موضوع بند «ج» تبصره «۳» ماده واحده» می‌باشد که بر اساس بند مذکور، اعتبارات این جدول از محل منابع حاصل از واگذاری‌ها تأمین می‌گردد. درحالی‌که منابع حاصل از واگذاری‌ها بر اساس جزء «۲» بند «د» سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی باید به مصارف مشخصی برسد که

محل مصرف ذیل این تبصره - یعنی کمک به یک صندوق بیمه‌ای - را شامل نمی‌شود. بنابراین ذیل این تبصره برخلاف سیاست‌های مذکور بوده و به تبع آن مغایر بند «۱» اصل ۱۱۰ قانون اساسی است.

لازم به ذکر است که بند «ج» تبصره «۳»، مغایر سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی است که در نتیجه اصلاح یا حذف بند مزبور، جدول مرتبط با اعتبارات آن - یعنی جدول شماره ۱۸ - نیز که همان موارد موجود در بند مذکور را بیان نموده است باید اصلاح یا حذف گردد.

تبصره الحاقی «۲۱» - مغایرت با بند «۱» اصل ۱۱۰

به موجب این تبصره دولت مجاز شده در صورت درخواست بانکهای دولتی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیمه تمام خود را به این بانک‌ها به عنوان افزایش سرمایه واگذار نماید. در این خصوص با توجه به آنکه این واگذاری به بانک‌های دولتی اختصاص یافته است و از سوی دیگر مطابق جزء «۱» بند «الف» سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی «دولت حق فعالیت اقتصادی جدید خارج از موارد صدر اصل ۴۴ را ندارد و موظف است هرگونه فعالیت (شامل تداوم فعالیت‌های قبلی و بهره‌برداری از آن) را که مشمول عناوین صدر اصل ۴۴ نباشد، ... به بخش‌های تعاونی و خصوصی و عمومی غیردولتی واگذار کند ...»، این واگذاری به بانکهای دولتی (که در واقع شرکت دولتی می‌باشند) با توجه به اینکه اطلاق آن شامل فعالیت‌های خارج از صدر اصل ۴۴ قانون اساسی می‌شود، برخلاف سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی می‌باشد و لذا مغایر بند «۱» اصل ۱۱۰ قانون اساسی محسوب می‌شود.

لازم به ذکر است که موارد استثناء از این حکم بر اساس ذیل همین جزء از

سیاست‌های کلی اصل ۴۴ صرفاً برای مدت معین و بنا به پیشنهاد هیأت وزیران و تصویب مجلس شورای اسلامی مجاز است که این شروط با توجه به اینکه اولاً فاقد هرگونه مدتی است و ثانیاً بنا به پیشنهاد دولت نبوده و از سوی نمایندگان ابراز شده است، وجود ندارد.

ابهام در ماده واحده:

باتوجه به ذیل ماده واحده به دولت اجازه داده شده از منابع عمومی (موضوع جزء «۱» بند «الف» ماده واحده) که حدود ۲۳۶ هزار میلیارد تومان می باشد و به تصویب مجلس رسیده است، حدود ۲۲۰ هزار میلیارد تومان آن را ابلاغ و ۱۶ هزار تومان مابه‌التفاوت منابع عمومی و این مبلغ را در شش ماهه دوم سال براساس سه بند کلی مذکور در ذیل ماده واحده ابلاغ نماید. این درحالی است که مصارف مذکور در جداول براساس همان ۲۳۶ هزار میلیارد تومان می باشد. لذا اجازه این امر در واقع بدین معناست که دولت اجازه دارد در سال از ردیفهای مربوط به مصارف در جداول بودجه به میزان و از هر مورد به دلخواه خود مجموعاً به میزان حدود ۱۶ هزار میلیارد تومان کسر نماید. درحالی که این امر در واقع نوعی قانونگذاری است که می‌بایست توسط خود مجلس صورت پذیرد. بنابراین در اینجا صلاحیت اصلاح بودجه به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور اعطا شده است.

از سوی دیگر به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور اجازه داده شده این میزان کسر شده (حدود ۱۶ هزار میلیارد تومان) را در صورت تحقق در شش ماهه دوم سال صرفاً بر اساس سه بند کلی (۱- اعتبارات هزینه‌ای یکصد و هفده

هزار میلیارد ریال ۲- اعتبارات تملک داراییهای سرمایه‌ای سی و پنج هزار میلیارد ریال ۳- اعتبارات تملک داراییهای مالی ده هزار و چهارصد و پنجاه میلیارد ریال) و بدون تعیین جزئیات به مصرف برساند. در این صورت دست سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور در نحوه تخصیص مبلغ ۱۶ هزار میلیارد تومان به این سه بند کاملاً باز می باشد و چنین امری برخلاف صلاحیت تصویب بودجه توسط مجلس می باشد.

ایراد مربوط به عدم ارسال جداول و پیوست‌های مصوبه مجلس در خصوص لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور:

علاوه بر ایرادات و نکاتی که در این گزارش مطرح گردید، لازم به توجه است که لایحه بودجه صرفاً احکام مندرج در ماده واحده نیست و اصل بودجه همان جداول و ارقام بودجه و همچنین احکامی است که ذیل این جداول ذکر می شود و ماهیتاً نمی توان تفاوتی بین احکام ذیل جداول با احکام مقرر در ماده واحده قائل شد. همچنین بسیاری از احکام مقرر در ماده واحده بدون توجه به جداول غیرقابل بررسی می باشد. لذا نظر به اینکه جداول و پیوست‌های بودجه نیز بخشی از لایحه بودجه کل کشور تقدیمی دولت است که به تصویب مجلس نیز می رسد، لازم است مطابق اصل ۹۴ قانون اساسی به این شورا جهت اظهار نظر ارسال گردد.

لازم به ذکر است که جداول و پیوست‌های مزبور در مجلس دچار اصلاحات و تغییراتی شده است و در نتیجه نمی توان ناظر به جداول و پیوست‌ها تقدیمی دولت اظهار نظر نمود. جهت استحضار به عنوان نمونه ذیل جداول ۷، ۸، ۹، ۱۰،

۱-۱۰، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۸ و ۲۰ احکامی ذکر شده است که بسیاری از آنها واجد احکام حقوقی است که علاوه بر غیربودجه‌ای بودن و اصلاح قوانین دائمی واجد برخی ایرادات اساسی است. برای مثال در پاراگراف اول ذیل جدول شماره ۷ اجازه تغییر در اعتبارات مربوط به حقوق و مزایا بدون هیچ گونه محدودیتی به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور داده شده است.

همچنین عدم ارسال جداول و پیوست‌ها منجر به عدم شفافیت و ابهام در مصادیقی می‌گردد که در مغایرت با قانون اساسی است. به عنوان نمونه، در پیوست شماره سه لایحه تقدیمی دولت، ۱۱۹ شرکت در فهرست شرکت‌های در حال واگذاری ذکر شده است که اولاً برخی از این شرکت‌ها در واقع در حال واگذاری نیستند و تنها به لحاظ صوری در این فهرست قرار گرفته‌اند. ثانیاً بودجه این شرکت‌ها (مشمول بر درآمدها و هزینه‌ها) نیز در پیوست مذکور ذکر نمی‌گردد و صرفاً ارقام مالیات و پنجاه درصد (۵۰٪) سود ویژه در آن درج گردیده است. در نتیجه در سرجمع درآمدها و هزینه‌های شرکت‌های دولتی - مذکور در صدر ماده واحده - لحاظ نمی‌شود. نتیجه اینکه احکامی که برای این قبیل شرکت‌ها در تبصره‌ها (بند «ک» تبصره «۳») ذکر گردیده است، به دلیل مشخص نبودن بودجه این شرکت‌ها، قابلیت ارزیابی و نظارت توسط دستگاه‌های ناظر از جمله دیوان محاسبات را ندارد. البته ممکن است که این قبیل موارد نهایتاً در مصوبه مجلس مورد توجه قرار گرفته باشد و اصلاح شده باشد. اما از آنجا که این جداول و پیوست‌ها به عنوان مصوبه مجلس ارسال نشده است، امکان بررسی آن توسط شورای نگهبان نیز وجود ندارد.

امام خمینی (ره):

و از شورایی محترم نگهبان می‌خواهم و توصیه می‌کنم، چه در نسل حاضر و
چه در نسل مابقی آینده، که با کمال دقت و قدرت و ظایف اسلامی و ملی خود
رایگان و تحت تأثیر هیچ قدرتی واقع نشوند و از قوانین مخالف با شرع مطهر و
قانون اساسی بدون هیچ ملاحظه‌ای جلو گیری نمایند.

(سخن امام، ج ۲۱، ص ۴۲۲)

بزهشکده شورای نگهبان

تهران، خیابان شهید سپهبد قزنی، کوچه خسرو، پلاک ۱۲

صندوق پستی: ۱۴۶۳-۱۳۱۴۵ تلفکس: ۸۸۳۳۵۰۴۵

info@shora-rc.ir

www.shora-rc.ir